

Vergaderjaar 2005–2006

26 488

Behoeftestelling vervanging F-16

Nr. 39

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARISSEN VAN DEFENSIE EN VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 december 2005

Naar aanleiding van vragen tijdens de regeling van werkzaamheden op 6 december jl. hebt ons gevraagd in een brief in te gaan op de laatste ontwikkelingen rondom het JSF-programma, de financiële bijdrage van Nederland aan dat programma en de ondertekening van het *Memo-randum of Understanding* inzake de *Production, Sustainment en Follow-on Development* (PSFD MoU). Hierbij voldoen wij aan uw verzoek. Voor de goede orde wijzen wij u op een brief over de juridische implicaties van hetzelfde MoU, die u naar aanleiding van de begrotingsbehandeling van Defensie spoedig zal bereiken.

Zoals op 5 december is gemeld in antwoord op vragen van mevrouw Van Velzen, werkt het Amerikaanse ministerie van Defensie al enige tijd aan de *Quadrennial Defense Review* (QDR). In dit proces wordt elke vier jaar het Amerikaanse defensiebeleid opnieuw gezien. In de aanloop naar de QDR worden *alle* Amerikaanse defensieprogramma's onder de loep genomen, dus ook het JSF-programma. In de Amerikaanse media zijn de afgelopen maanden vele berichten verschenen waarin wordt gespeculeerd op reducties in uiteenlopende defensieprogramma's, waaronder inderdaad ook dat van de JSF. Van officiële zijde echter heeft de Amerikaanse regering geen van deze berichten bevestigd of ontkend. Totdat de resultaten van de QDR begin 2006 samen met de defensiebegroting 2007 aan het Amerikaanse Congres worden aangeboden, zijn alle berichten dan ook speculatief. Dit heeft de Amerikaanse staatssecretaris van Defensie, Gordon England, tijdens een recent bezoek van de staatssecretaris van Defensie aan de Verenigde Staten verzekerd. De heer England liet bij deze gelegenheid overigens niet na te onderstrepen dat de Amerikaanse regering veel belang aan het JSF-programma hecht, mede omdat het een internationaal samenwerkingsprogramma is. Wij hebben beiden bij onze bezoeken aan de Verenigde Staten het Nederlandse belang bij voortzetting van het JSF-programma beklemtoond, zowel om operationele als industriële redenen.

Het is niet te voorspellen welke beleidswijzigingen uit de QDR zullen voortvloeien. Het kabinet volgt het proces nauwgezet en zal de Tweede Kamer informeren zodra er ontwikkelingen zijn. De mediaberichten geven geen aanleiding om de Nederlandse deelneming en de financiële bijdrage aan de ontwikkelingsfase te wijzigen. Evenmin is er aanleiding de onderhandelingen over het PSFD MoU, waarvan ondertekening is voorzien voor eind volgend jaar, op te schorten.

Het PSFD MoU houdt als zodanig geen verband met het uiteindelijke aantal te produceren toestellen. Het MoU regelt wel de inrichting van de productie, de logistieke instandhouding en de verbeteringen van de JSF (doorontwikkeling) tijdens de gehele levensduur van het toestel. Het betreft dus afspraken om de operationele inzetbaarheid van het toestel gedurende de gehele levensduur op doeltreffende en doelmatige wijze te garanderen. Het PSFD MoU schept ook *geen juridische* verplichting tot de afname van toestellen. De vliegtuigen zullen mettertijd door middel van jaarlijkse opgaven (*Requests for Procurement*) moeten worden besteld. Inmiddels zijn er twee onderhandelingsronden over het MoU gehouden en de regering is tevreden over de vooruitgang. De onderhandelingen die thans in de Verenigde Staten gaande zijn, lopen nog door tot juni 2006. Ruim vóór die tijd zal bekend zijn of de QDR resulteert in beleidswijzigingen en, zo ja, wat daarvan de gevolgen zijn.

De Staatssecretaris van Defensie,
C. van der Knaap

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
C. E. G. van Gennip